

Instrukcja wypełniania i posługiwania się Arkuszami oceny ryzyka w obszarze Nadzoru Higieny Żywności i Żywienia

Symbole arkuszy: HZZ

Ogólne zasady:

1. „Arkusz oceny ryzyka” jest narzędziem wspomagającym i wykorzystywanym przez pracowników PIS podczas przeprowadzania kontroli.
2. Arkusz oceny ryzyka może być także wykorzystany jako element samokontroli przez właściciela danego podmiotu
3. W arkuszu określono zakres kontroli, elementy podlegające kontroli oraz najczęściej spotykane i powtarzające się nieprawidłowości w kontrolowanych obiektach.
4. Pracownik przeprowadzający kontrolę ocenia stan faktyczny kontrolowanego obiektu, w przypadku stwierdzenia występowania nieprawidłowości ocenia poziom zagrożenia: niski, średni, wysoki. W zależności od wagi nieprawidłowości i poziomu zagrożenia do danego obszaru przypisane zostały wymagane działania ze strony pracowników PIS.
5. W arkuszu dla wymienionych nieprawidłowości podano podstawy prawne, które zostały naruszone.

Szczegółowy opis:

1. W kolumnie B określone zostały poszczególne obszary/ zakresy kontroli sanitarnej.
2. W kolumnie C zawarte są najczęściej spotykane/ powtarzające się w zakładach żywnościowo-żywnościowych nieprawidłowości.
3. W kolumnie D – w zależności czy nieprawidłowość opisana w danym wierszu została stwierdzona – należy wybrać opcję: „tak”, „nie”, „nie dotyczy”. W przypadku zaznaczenia: „nie” lub „nie dotyczy” cały wiersz zostaje „wykreślony”.
4. W przypadku zaznaczenia w kolumnie D opcji „tak” – w kolumnie E należy szczegółowo opisać stwierdzoną podczas kontroli nieprawidłowość. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości nie ujętej w danym obszarze w kolumnie C – należy opisać ją w wierszu „inne” znajdującym się na końcu każdego obszaru kontroli.
5. W kolumnie F - do stwierdzonej nieprawidłowości należy przypisać ryzyko zgodnie z obowiązującymi procedurami kontrolnymi wprowadzonymi do stosowania zarządzeniem Głównego Inspektora Sanitarnego. Kryteria oceny zagrożenia określa Instrukcja IK/PK/BŻ/01/02, zgodnie z którą mogą być następujące oceny:
 - a) zagrożenie wysokie - stwierdzone zostały znaczne nieprawidłowości mające znaczny wpływ na bezpieczeństwo żywności;

b) zagrożenie średnie - niewielkie uchybienia nie mające wpływu na bezpieczeństwo żywności;

c) zagrożenie niskie – spełnione wymagania.

W zależności od oceny zagrożenia w kolumnie H pojawiają się działania, które muszą być podjęte przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, natomiast w kolumnie I – podstawy prawne prawa żywnościowego które zostały naruszone i na podstawie których zostanie wszczęte postępowanie administracyjne.

6. W kolumnie J – wskazano minimalną wysokość mandatu karnego – odnoszącą się do nieprawidłowości ujętej w danym wierszu w kolumnie C. W kolumnach K i L można dokonać wyboru odpowiednich czynników zwiększających bądź zmniejszających kwotę nałożonego mandatu karnego w zależności od okoliczności w kontrolowanym zakładzie.
7. W kolumnie M (biorąc pod uwagę informacje z wierszy J, K i L) należy określić wysokość mandatu karnego. Wysokość ta nie może być niższa niż wskazana w kolumnie J – jako minimalna; w każdym przypadku karania mandatowego istnieje opcja „odstąpiono od nałożenia mandatu na podstawie art. 41 Kodeksu Wykroczeń”.
8. W kolumnie N należy opisać działania, jakie podjął podmiot w trakcie kontroli sanitarnej w związku ze stwierdzoną nieprawidłowością.
9. W kolumnie O dokonywana jest ocena działań przedsiębiorcy. Może to być ocena:
 - prawidłowa - podjęte działania są adekwatne do stwierdzonego zagrożenia;
 - brak - brak działań lub podjęte działania są niewystarczające;
 - negatywna – podmiot nie wywiązywał się z obowiązków nakładanych przez PIS
10. Na podstawie w/w oceny – w kolumnie Q – zostaje określona ostateczna ocena zagrożenia określona jako: „wysoka”, „średnia” lub „niska” oraz działania, które muszą być w związku z tym podjęte przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej – w kolumnie R.
11. W wierszu 139 „Profil działalności zakładu” przyznawane jest ryzyko zgodnie z Instrukcją IK/PK/BŻ/01/02
12. W kolumnie G w zależności od ryzyka przyznawana jest odpowiednia liczba punktów (liczba punktów przypisana do poszczególnych obszarów i ryzyk została ustalona w arkuszu oceny będącym załącznikiem do procedury kontroli). W wierszu 140 sumowana jest liczba punktów przyznanych podczas oceny zakładu i w zależności od ich liczby określane jest ryzyko zakładu wg. następujących kryteriów.

Ryzyko wysokie	powyżej 47 pkt
Ryzyko średnie	powyżej 15 do 47 pkt
Ryzyko niskie	nie więcej niż 15 pkt

Kategoria ryzyka określa częstotliwość kontroli obiektów (wiersz 141) wg. następujących zasad

Wysokie ryzyko – nie rzadziej niż co 12 miesięcy

Średnie ryzyko – kontrola nie rzadziej niż 1 raz na 18 miesięcy

Niskie ryzyko – kontrola nie rzadziej niż 1 raz na 24 miesiące